

75 lat PZL w Mielcu

#Przemysł zbrojeniowy 12 czerwca 2013

Wczoraj w Mielcu odbyła się uroczysta gala z okazji 75. rocznicy istnienia tamtejszych zakładów lotniczych. Oprócz wielu ważnych osobistości, które wzięły udział w ceremonii, nie zabrakło także najbardziej zasłużonych pracowników mieleckiej wytwórni.

Okolicznościowe przemówienie z okazji 75. rocznicy istnienia wytwórni wygłasza prezydent Mielca Janusz Chodorowski

Impreza rozpoczęła się spektaklem krakowskiego zespołu Art Color Balet, który przygotował występ specjalnie na wczorajszą galę. Do Mielca przybyli: wiceminister gospodarki Dariusz Bogdan, ambasador Kolumbii w Polsce Victoria González Ariza, Konsul Generalna USA w Polsce Ellen Germain, parlamentarzyści oraz przedstawiciele władz samorządowych i oficerowie i żołnierze Wojska Polskiego. Obecnie byli także prezes Sikorsky Aircraft Mick Maurer, Julita Maciejewicz-Ryś, wnuczka twórcy Centralnego Okręgu Przemysłowego – premiera Eugeniusza Kwiatkowskiego i Henryk Noworyta, który w 1939 rozpoczął pracę w Mielcu jako elektryk.

Przybyli goście mogli zapoznać się z historią mieleckiej wytwórni, a następnie wysłuchać okolicznościowych przemówień wygłoszonych m.in. przez prezesa PZL w Mielcu Janusza Zakręckiego, prezydenta Mielca Janusza Chodorowskiego, czy prezesa Maurera. Na zakończenie gali swoje umiejętności zaprezentowała kolumbijska grupa Swing Latino – mistrzowie świata w salsie. Była to niespodzianka od pani Victorii González Arizy.

Prezes Janusz Zakręcki z najstarszym żyjącym pracownikiem PZL w Mielcu – Henrykiem Noworytą

PZL w Mielcu powstały w 1938, jako Państwowe Zakłady Lotnicze – Wytwórnia Płatowców nr 2, jako jeden z elementów Centralnego Okręgu Przemysłowego. Budowę zakładów rozpoczęto 1 września 1938, a już wiosną 1939 zmontowano tam pierwszy samolot bombowy PZL.37 Łoś ([Wskrzeszony Łoś](#), 2012-09-30). Jednak żaden z Łosi wyprodukowanych w Mielcu nie był użyty podczas działań bojowych.

Po zajęciu Mielca przez wojska niemieckie, w zakładach wykonywano remonty bombowców He 111 i transportowców Ju 52, a także produkowano podzespoły bombowców He 111 i He 177 oraz nocnych myśliwców He 219.

Po wojnie na krótko przywrócono nazwę Państwowe Zakłady Lotnicze Nr. 1 w Mielcu, uzupełniając ją w 1947 o człon Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Zakład Nr.1 w Mielcu. W tamtym czasie w wytwórni powstały samoloty PZL S-1, CSS-10A/C, LWD Szpak-4T, CSS-13 i LWD Junak.

W 1949 nazwę przedsiębiorstwa zmieniono na Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, do której dodano później człon PZL-Mielec. W 1953 rozpoczęto licencyjną produkcję samolotów Lim-2 (MIG-15), a od 1955 – Lim-5 (MIG-17F). W 1957 wyprodukowano prototyp samolotu S-4 Kania i rozpoczęto produkcję samolotów TS-8 Bies i Lim-5P. Rok później utworzono zakładowy Ośrodek Konstrukcji Lotniczych, gdzie powstały samolot M-2 i szybowiec M-3 Pliszka.

W 1959 uruchomiono w Mielcu produkcję licencyjną samolotu An-2. Do 2002 wyprodukowano łącznie 11 915 egzemplarzy An-2. Natomiast 4 lata później rozpoczęła się produkcja seryjna TS-11 Iskra (łącznie powstały 423 samoloty).

W latach 1970 – 1980 produkcja lotnicza WSK PZL-Mielec przeznaczona była głównie na rynek ZSRR i innych krajów Bloku Wschodniego, a przedsiębiorstwo specjalizowało się w samolotach rolniczych. W Mielcu powstał jedyny w świecie odrzutowy samolot rolniczy M-15 Belfegor, a następnie M18 Dromader i jego pochodne: Mikro, M21 Mini i

M24 Super. W tym samym czasie wytwarzano zespoły usterzeń do samolotów pasażerskich Ił-82 i Ił-96.

Samolot wielozadaniowy Bryza

W 1981 oblatano prototyp samolotu M20 Mewa, zbudowanego w oparciu konstrukcję Piper Seneca II, a w 1984 rozpoczęto produkcję An-28, który następnie posłużył do budowy M28 Bryza. Dwa lata później oblatano prototyp samolotu M26 Iskierka. Od połowy lat 1980. prowadzono w Mielcu prace związane z samolotem I-22 Iryda. W 1995 ze struktur holdingu WSK PZL-Mielec S.A. wydzielono Zakład Lotniczy PZL Mielec Sp. z o.o., który przejął w całości produkcję lotniczą. Tam opracowano, na bazie An-28, projekt M28 Skytruck.

Pod koniec 1998 powstały Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o., które przejęły prawa produkcji M28 Skytruck, M28B Bryza, M18 Dromader i M26 Iskierka oraz prawa do obsługi samolotów An-2, M20, TS-11 i An-28. Podjęto także działania na rzecz współpracy m.in. z British Aerospace, Boeingiem, PWC, czy Lockheed Martinem. Zakłady wkrótce uzyskały niezbędne świadectwa typu, w tym m.in. certyfikaty EASA i FAA dla swoich wyrobów.

Śmigłowiec S-70i Black Hawk /
Zdjęcia: Bartosz Głowacki

W marcu 2007 w wyniku sprzedaży przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. 100% udziałów United Technologies Holdings, spółce zależnej United Technologies Corporation, bezpośrednią kontrolę nad PZL Mielec przejął producent śmigłowców – Sikorsky. Obecnie w Mielcu realizowana jest produkcja podzespołów śmigłowców UH-60 i montaż końcowy S-70i Black Hawk ([Prezentacja pierwszego S-70i w Mielcu](#), 2010-03-15), przeznaczonych na eksport ([Pięć S-70i w Kolumbii](#), 2013-03-22, [Brunei kupiło S-70i](#), 2011-12-08, [Black Hawki z Mielca w Arabii Saudyjskiej](#), 2011-07-27), a także samolotów M28 Bryza / Skytruck dla Sił Zbrojnych RP ([Odbiór cyfrowej Bryzy](#), 2011-04-01).

Powiązane wiadomości

[75 lat PZL w Mielcu \(2013-06-12\)](#)

[Prezentacja pierwszego S-70i w Mielcu \(2010-03-15\)](#)

[Kadłub S-70i z Mielca \(2009-03-13\)](#)

[Porozumienie Aero Vodochody-Sikorsky \(2009-04-07\)](#)

[Dwusetny kadłub S-76C z Czech \(2008-04-17\)](#)

[Black Hawk z kadłubem z Mielca w US Army \(2009-11-02\)](#)

[Kadłub S-70i z Mielca \(2009-03-13\)](#)

[Odbiór cyfrowej Bryzy \(2011-04-01\)](#)

[MON nadal chce przepłacać za Bryzy \(2009-05-29\)](#)

[Black Hawki z Mielca w Arabii Saudyjskiej \(2011-07-27\)](#)

[Brunei kupiło S-70i \(2011-12-08\)](#)

[Brunei wybrało S-70i \(2011-11-18\)](#)

[Wskrzeszony Łoś \(2012-09-30\)](#)

[Pięć S-70i w Kolumbii \(2013-03-22\)](#)

[Brunei kupiło S-70i \(2011-12-08\)](#)

[Brunei wybrało S-70i \(2011-11-18\)](#)

[Nowe zlecenie dla PZL Mielec \(2012-06-21\)](#)

[5 lat Sikorsky'ego w Mielcu \(2012-03-26\)](#)

[Nie trzech, a czterech, ale... \(2012-05-29\)](#)

[Więcej kolumbijskich UH-60L \(2013-03-14\)](#)

